

سرشناسه:	رستمی نیا، محمد اسمعیل، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدیدآور:	بایسته های همدلی و هم‌زبانی
مشخصات نشر:	قم: انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری:	۲۲۴ ص:، ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۳۸۵-۵
وضعیت فهرست نویسی:	فیبای مختصر
یادداشت:	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی http://opac.niai.ir قابل دسترسی است
شناسه افزوده:	مهندی، محمدحسن، ۱۳۶۶ -
شناسه افزوده:	باقی نصرآبادی، علی، ۱۳۴۱ -
شناسه افزوده:	پژوهشکده تحقیقات اسلامی، انتشارات زمزم هدایت پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق ع.
شماره کتابشناسی ملی:	۳۸۲۵۵۹۷

بایسته‌های همدلی و هم‌زبانی

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

نزهت
انتشارات

بایسته‌های همدلی و هم‌زبانی

تهیه کنند: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

نویسندگان: دکتر محمد اسمعیل رستمی نیا

محمد محسن مهندی

دکتر علی باقی نصر آبادی

مدیر پروژه: دکتر غلامرضا ویسی

ناظر علمی: دکتر علی عرب‌پور

ویراستار: حسین قاسم حمزه

ویرایش نهایی: سید علی یار افشارپور

صفحه آرایی: علیرضا نصیری

ناشر: زمزم هدایت

چاپ: آبنوس ○ نوبت چاپ: اول ○ تاریخ چاپ: بهار ۱۳۹۴

شمارگان: ۵۰۰ ○ قیمت: ۸۰۰۰ تومان

شابک: ۵ - ۳۸۵ - ۳۴۶ - ۹۶۴ - ۹۷۸

آدرس ناشر: قم، خیابان دور شهر، نبش کوچه ۳، پلاک ۸۱

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۷۳۵، همراه: ۰۹۱۲۲۵۳۲۸۸۷

فهرست مطالب

مقدمه ۹

فصل اول: چیستی همدلی و هم‌زبانی

۱-۱. تعریف و تبیین مفاهیم	۱۴
۱-۱-۱. همدلی	۱۴
۱-۱-۲. هم‌زبانی	۲۶
۱-۱-۳. وحدت	۲۹
۱-۱-۴. برادری	۳۴
۱-۱-۵. وحدت ملی	۴۰
۱-۱-۶. هندسه نظام اسلامی	۴۱
۱-۱-۷. انسجام، انسجام اجتماعی و ملی	۴۱
۱-۱-۸. هم‌افزایی	۴۲
۱-۱-۹. رشد و پیشرفت	۴۳
۱-۲. ابعاد همدلی و هم‌زبانی	۴۳
۱-۲-۱. رهبری و مردم	۴۴
۱-۲-۲. روحانیت و مردم	۴۶
۱-۲-۳. مردم با مردم	۴۷
۱-۲-۴. مسئولان و مردم	۴۸
۱-۲-۵. دولت و مردم	۵۱
۱-۲-۶. رهبری با دولت	۵۳
۱-۲-۷. قوای سه‌گانه	۵۵
۱-۲-۸. اجزای قوای سه‌گانه	۵۶
۱-۲-۹. نخبگان، علما و خواص	۵۸
۱-۲-۱۰. سازمان‌های با مأموریت مکمل	۵۹

۱-۲-۱. فراملی ۶۱

فصل دوم: چرایی همدلی و هم‌زبانی

- ۱-۲. اهداف و آرمان‌های ایمانی و معنوی ۶۹
- ۱-۱-۲. اخلاق اسلامی، سلامت اخلاقی جامعه ۷۰
- ۲-۱-۲. اعتلای فرهنگ ۷۳
- ۳-۱-۲. خوداتکایی ۷۴
- ۴-۱-۲. امید به آینده ۷۴
- ۵-۱-۲. نشاط و شادابی ۷۶
- ۲-۲. اهداف و آرمان‌های حاکمیتی ۷۷
- ۱-۲-۲. گستره ملی ۷۷
- ۲-۲-۲. گستره فراملی ۹۰
- ۳-۲. اهداف و آرمان‌های اقتصادی ۹۷
- ۱-۳-۲. پیشرفت اقتصادی ۹۷
- ۲-۳-۲. تولید داخلی ۹۸
- ۳-۳-۲. عدالت اقتصادی ۱۰۰
- ۴-۲. اهداف و آرمان‌های علمی و فناوری ۱۰۲
- ۱-۴-۲. پیشرفت و جهش‌های علمی ۱۰۲
- ۲-۴-۲. پیشرفت‌های فنی ۱۰۴
- ۵-۲. اهداف و آرمان‌های اجتماعی ۱۰۴
- ۱-۵-۲. تکثیر نسل ۱۰۴
- ۲-۵-۲. سلامت خانواده ۱۰۶
- ۳-۴-۲. نوع دوستی ۱۰۷

فصل سوم: چگونگی همدلی و هم‌زبانی

- ۱-۳. چهارچوب‌ها و اصول ۱۱۰
- ۱-۱-۳. محوریت دین و قرآن ۱۱۰
- ۲-۱-۳. توجه به اصل ۱۱۲
- ۳-۱-۳. تمرکز به نقاط مشترک ۱۱۵

۱۱۷	۳-۱-۴. مثبت اندیشی
۱۱۹	۳-۱-۵. جذب حداکثری و دفع حداقلی
۱۲۱	۳-۱-۶. مردم محوری
۱۲۲	۳-۱-۷. نگاه درون زا
۱۲۴	۳-۱-۸. تبدیل تهدید به فرصت
۱۲۵	۳-۱-۹. انسجام و یکپارچگی
۱۲۹	۳-۱-۱۰. توجه به اقتضائات
۱۲۹	۳-۱-۱۱. توجه به گستره تعریف خودی و پابندی به آن
۱۳۰	۳-۲. شیوه و روش ها
۱۳۰	۳-۲-۱. روابط صمیمانه
۱۳۱	۳-۲-۲. ایجاد رقابت در وحدت
۱۳۲	۳-۲-۳. ترویج فرهنگ همدلی و هم‌زبانی
۱۳۹	۳-۲-۴. استفاده از عقاید، رسوم و مناسبات
۱۵۱	۳-۲-۵. ظرفیت های درونی
۱۶۶	۳-۲-۶. افزایش رضایتمندی و امید
۱۶۸	۳-۲-۷. تبدیل مخالف به منتقد و منتقد به حامی
۱۶۹	۳-۲-۸. مدیریت جهادی با عزم ملی
۱۷۳	۳-۲-۹. خنثی سازی تبلیغات دشمن
۱۷۴	۳-۲-۱۰. اصلاح و بهبود نظام مدیریتی
۱۷۹	۳-۳. وظایف
۱۸۰	۳-۳-۱. مردم و اقشار
۱۹۲	۳-۳-۲. دولت و مسئولان

فصل چهارم: جمع بندی و نتیجه گیری

۲۱۵	۴-۱. تعامل شایسته دولت و مردم
۲۱۶	۴-۲. پیشنهاد به افراد، گروه ها و سازمان ها
۲۱۷	۴-۲-۱. عوامل مؤثر بر همدلی هم‌زبانی
۲۲۰	۴-۲-۲. نتایج همدلی و هم‌زبانی
۲۲۳	منابع

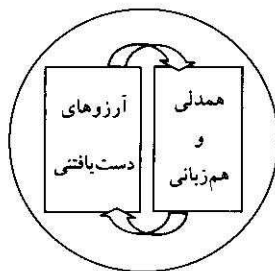
مقدمه

با توجه به اینکه طرح شعار سال از سوی مقام معظم رهبری علیه السلام با بیش از دو دهه پیشینه، به الگوی رفتاری ثابت و حسنه تبدیل شده است، اجزای نظام و آحاد مردم، با باورهای منطقی و اعتقادی شعار سال را رهنمودهای راهبردی، تکلیف سازمانی، اجتماعی و فردی خود دانسته و در صددند نقش و سهم خود را برای حسن انجام وظیفه (هماهنگ و همسو) بیابند. از این رو، در نخستین روز سال مصمم اند پیام نوروزی و شرح آن را با گوش جان بشنوند. بدین سبب، تشریح و تبیین، گفتمان سازی، فرهنگ سازی و بستر سازی اجرایی دقیق و بهنگام آن بسیار اهمیت دارد.

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق علیه السلام نیز در انجام دادن وظایف حداقلی خود و در مسیر تحقق اهداف عالیۀ شعار سال، تدوین کتاب در این موضوع مهم را، از تکلیف های هر سالۀ خود بر شمرده و بدان مبادرت می ورزد.

شرح شعار سال ۱۳۹۴ موضوعات و ابعاد گوناگون و بسیار مهمی را در خود جا داده است که به اشکال گوناگون می توان آن را دسته بندی و اولویت بندی کرد. در این متن از میان تنوع و جامعیت موجود در فرموده های

مقام معظم رهبری؛ دو موضوع «همدلی و هم‌زبانی» و «آرزوهای دست‌یافتنی»، که به طرز بسیار قوی در تعامل هم‌افزا (لازم و ملزوم هم) با هم هستند، (شکل ۱) بیشتر بحث می‌شود.

شکل ۱. تعامل همدلی و هم‌زبانی با آرزوهای دست‌یافتنی

شایسته است نخست به این نکته اشاره شود که دو موضوع یادشده، سریعاً دو مؤلفه راهبردی «وحدت کلمه» و «مامی توانیم» از الگوی رفتاری و مدیریتی حضرت امام^{ره} را به ذهن متبادر می‌کند که تعمق در تلفیق و پیوند این عبارات (حضرت امام خمینی^{ره} و مقام معظم رهبری^{علیه‌السلام}) پیوستاری از رشدیافتگی را نشان می‌دهد؛ چرا که پیروان صادق امام^{ره} در پیروی خالصانه به شعار «ما می‌توانیم» جامه عمل پوشانده‌اند، همان‌طور که مقام معظم رهبری با برشماری نمونه‌هایی از پیشرفت‌های علمی و فناوری در زمینه‌های گوناگون فرمودند:

امام^{ره} «مامی توانیم» را در وجود ملت زنده کرد و توانایی‌های ذاتی ملت را در عرصه‌های گوناگون به بروز و ظهور رساند.^۱

و در پی آن مفهوم «ما توانستیم» در ردیف عبارات پر مصرف فرهنگ جامعه اسلامی مان قرار گرفت و مرور به فهرست مفصلی از نمونه‌های «ما توانستیم» قوت شعار «مامی توانیم» را دوچندان کرده، و آرزوهای بزرگ را، برای ملت و مردم همدل و هم‌زبان، دست‌یافتی کرده است.

۱. بیانات مقام معظم رهبری در مراسم رحلت حضرت امام خمینی^{ره}، ۱۴/۳/۱۳۹۲.

به منظور بهره‌گیری هر چه بیشتر از متن پیش‌رو مناسب است، پیش‌تر به «نام و ساختار کتاب»، «روش» و «ملاحظات» تدوین آن به اختصار، اشاره شود:

نام و ساختار کتاب

همدلی و هم‌زبانی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی در قالب واژگان و عبارت‌های گوناگون از ابتدای سکان‌داری انقلاب اسلامی به دست مقام معظم رهبری، حکیمانه و نظام‌مند در بیانات و پیام‌ها، به مثابه نقطه‌ی قانونی منویات و شاه‌بیت نظام‌سازی، مطرح بوده است و با همین باور شعار سال ۱۳۹۴ به آن اختصاص یافته است. از آن‌جا که همدلی و هم‌زبانی گذر از شدائد در شرایط دشوار را می‌سور و پیشرفت و تعالی را محقق می‌سازد، پس باید «چیستی»، «چرایی» و «چگونگی» آن هر چه بهتر درک و فرهنگ‌سازی شود. به همین دلیل، نام کتاب «بایسته‌های همدلی و هم‌زبانی» و فصل‌های محتوایی آن با عنوان‌های زیر شکل گرفت:

۱. چیستی همدلی و هم‌زبانی
۲. چرایی همدلی و هم‌زبانی
۳. چگونگی همدلی و هم‌زبانی

روش

روش این تألیف، از لحاظ هدف کاربردی، توصیفی-تحلیلی و جمع‌آوری آن اسنادی و ابزار آن فیش‌برداری است. قلمرو تألیف حاضر بر بیانات، پیام‌ها و ابلاغ‌های صادر شده مقام معظم رهبری علیه‌السلام تمرکز دارد.

ملاحظات

در تدوین و تألیف این متن نکات زیر مد نظر بوده است:

۱. باتوجه‌به اینکه آغاز و پایان سال متبرک به نام حضرت فاطمه زهرا علیها السلام بوده و سال به نام آن حضرت «سال فاطمی» شناخته می‌شود، طبیعی است که این اثر در ادب به آن یگانه بانو مزین باشد؛

۲. کوشیده‌ایم افزون بر بهره‌مندی از فرموده‌های مقام معظم رهبری در مقاطع گوناگون، تمام مطالب پیام نوروزی و بیانات ۱ فروردین ۱۳۹۴ مقام معظم رهبری در کتاب پوشش داده شود. عنوان کتاب و فصل‌های آن بر همین اساس استنباط و تنظیم شده است؛ در هر بخش به گزیده‌ای از فرموده‌های مقام معظم رهبری استناد شده و ادعایی مبنی بر کاربرد کامل بیانات معظم‌له وجود ندارد؛

۳. همدلی و هم‌زبانی نقطه کانونی و محوری در سراسر کتاب است؛

۴. بیشترین تأکید در متن به «قوة مجریه» است؛ ولی باتوجه‌به برخی از بیانات رهبر معظم انقلاب، در متن پیش‌رو لفظ «دولت» معنایی فراتر از «قوة مجریه» دارد؛^۱

۵. به تأثیر از خصیصه همدلی و هم‌زبانی کوشیده‌ایم تا حد امکان فقط به مطالب ایجابی و مثبت توجه شود.

۶. این متن می‌تواند زمینه‌ساز تعمق، بسط و تکمیل بحث «توسط دیگران» در این امر مهم باشد.

۱. «اینکه می‌گوییم همدلی و هم‌زبانی مردم با دولت، معنایش این است؛ یعنی همه باهم همکاری کنند تا این سنگ بزرگ را بردارند، این صخره بزرگ را از سر راه حرکت کشور بردارند» (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با جمعی از کارگران سراسر کشور، ۱۳۹۴/۲/۹). (آن دسته از بیانات مقام معظم رهبری که دارای شماره صفحه است بیانات ایشان تا سال ۱۳۸۹ و برگرفته از نرم‌افزار حدیث ولایت است. سخنان فاقد شماره صفحه نیز مربوط به پس از این تاریخ و برگرفته از پایگاه نشر آثار مقام معظم رهبری است).